

Innst. O. nr. 68

(2006-2007)

Innstilling til Odelstinget fra finanskomiteen

Ot.prp. nr. 43 (2006-2007)

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i forsikringsloven (fellespensjonskasser)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

1.1 Sammendrag

I anmodningsvedtak i Stortinget 26. mai 2005 ba Stortinget Regjeringen "snarast fremje lovforslag om felles pensjonskasse for fleire private verksemder, utan fellesordning for premieutrekning, etter mønster av ein interkommunal pensjonskasse".

Finansdepartementet legger i proposisjonen frem forslag til nye lovregler som åpner for at flere uavhengige foretak skal kunne gå sammen og etablere en fellespensjonskasse for foretakenes pensjonsordninger. De nye reglene foreslås tatt inn i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsloven). Lovforslaget bygger på utredning om fellespensjonskasser fra Banklovkommissjonen (utredning nr. 14) inntatt som NOU 2006:12.

Adgang til å etablere fellespensjonskasser vil kunne legge til rette for stordriftsfordeler og kostnadsbesparelser for de foretakene som samarbeider om dette. Videre vil en slik adgang kunne bidra til å styrke konkurransen i markedet for pensjonsforsikring.

1.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Marianne Aasen Agdestein, Alf E. Jakobsen, Rolf Terje Klungland, Torgeir Micaelsen, lederen Reidar Sandal og Eirin Kristin Sund, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæ-

ter, Ulf Leirstein, Peter N. Myhre og Jørund Rytman, fra Høyre, Svein Flåtten, Peter Skovholt Gitmark og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og Akhtar Chaudhry, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og fra Venstre, Lars Sponheim, viser til at forslagene er nærmere omtalt nedenfor i denne innstillingen og i Ot.prp. nr. 43 (2006-2007) Om lov om endringer i forsikringsloven (fellespensjonskasser). Komiteen viser til at det i utgangspunktet generelt kun er konkrete forslag som krever lovhjemmel og Regjeringens vurderinger vedrørende dette, som er gjengitt nedenfor i sammendragene under det enkelte kapittel. Bakgrunnen for forslagene, utvalgsinnstillinger, gjeldende norsk rett, høringsuttalelser mv. knyttet til det enkelte forslag, er redegjort nærmere for i nevnte odelstingsproposisjon. Også nærmere vurderinger vedrørende lovforslagene er i noen grad kun delvis gjengitt, eventuelt bare vist til.

Komiteen viser for øvrig til sine merknader nedenfor under punkt 2.2 og 3.2.

2. FELLESPENSJONSKASSER FOR FLERE FORETAK

2.1 Sammendrag

2.1.1 Adgang til å opprette fellespensjonskasser

Banklovkommissjonen foreslår at det innføres adgang til å etablere fellespensjonskasser. Banklovkommissjonen mener det ikke er behov for særregler, og foreslår at de alminnelige regler om pensjonskasser i forsikringsloven kapittel 7 også kommer til anvendelse på fellespensjonskasser. De foreslåtte endringene i forsikringsloven kapittel 7 innebærer at fle-

re uavhengige foretak kan gå sammen om å etablere en fellespensjonskasse for foretakenes pensjonsordninger. Kommisjonen foreslår at samarbeidet mellom foretakene og således etableringen av en fellespensjonskasse, skal være basert på en samarbeidsavtale som omfatter alle foretakene som inngår i fellespensjonskassen. Kommisjonen foreslår videre en del særlige regler vedrørende utforming av vedtektene, fellespensjonskassens øverste organ og forhold knyttet til endringer i samarbeidet som ligger til grunn for fellespensjonskassen. Banklovkommisjonen foreslår noen mindre endringer i § 7-2 første ledd slik at begrepet konsernpensjonskasse kommer frem av lovteksten.

Departementet slutter seg til at det bør legges til rette for etablering av fellespensjonskasser. Departementet er enig med Banklovkommisjonen i at de alminnelige regler om pensjonskasser i forsikringsloven kapittel 7 også bør komme til anvendelse på fellespensjonskasser, og at det er nødvendig med spesialregler for etablering, drift, uttreden og avvikling.

Etter departementets vurdering vil det være hensiktsmessig å gjøre noen mindre endringer slik at begrepet konsernpensjonskasse fremkommer av lovteksten. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-2 første ledd. Det er i tillegg foreslått en mindre endring i loven § 7-1 første ledd første punktum for å få klart frem at et foretak kan ha pensjonsordning i en fellespensjonskasse uten å ha deltatt i opprettelsen av kasser.

Banklovkommisjonen skulle etter sitt mandat ikke utrede felles pensjonsordning for flere uavhengige foretak. Etter departementets vurdering bør det heller ikke legges opp til å åpne for dette. De prinsipielle retningslinjer som ligger til grunn for skattefavouriserte tjenestepensjonsordninger i privat sektor bygger på at hvert enkelt foretak har sin egen pensjonsordning. Det er en grunnleggende forutsetning i lovgivningen at foretaket skal være juridisk og økonomisk ansvarlig for at ordningens regelverk oppfylles, og at foretaket også i tråd med dette skal ha beslutningsmyndigheten ved utformingen av regelverket. Både regler om avvikling, reduksjon av ytelsesplan og omdanning til innskuddsordning bygger på at det enkelte foretak skal stå fritt med hensyn til utforming av sin pensjonsordning. Etter lov om obligatorisk tjenestepensjon skal et foretak ha pensjonsordning som fyller lovfastsatte minstekrav. Dersom flere uavhengige foretak skulle gå sammen om én felles pensjonsordning, ville disse foretakene nødvendigvis måtte gi opp suverenitet over pensjonsordningen, for eksempel i forhold til hvordan ordningen skal utformes, hvilke ytelser som skal inngå og nivået på disse etc. En slik løsning ville også kunne reise betydelige og meget kompliserte utfordringer i tilfelle ett eller flere av foretakene skulle gå konkurs. Departementet

vil i denne sammenheng peke på at gjeldende lovverk, og de reglene som nå foreslås, ikke er til hinder for at flere foretak (som har hver sin ordning) har identiske ordninger (i en felles pensjonskasse eller i samme livsforsikringsselskap).

Adgangen til å etablere fellespensjonskasser for flere uavhengige foretak er viktig fordi dette reelt vil øke konkurransen mellom livsforsikringsselskaper og pensjonskasser.

2.1.2 Selskapsform - forholdet til andre pensjonsinstitusjoner

Banklovkommisjonens flertall tar som utgangspunkt at det skal være adgang til å etablere fellespensjonskasser, og tok ikke opp til vurdering om denne form for pensjonssamarbeid og virksomhet i en slik pensjonsinnretning bør kreves drevet med utgangspunkt i konsesjon som livsforsikringsselskap i stedet for konsesjon som fellespensjonskasse. Flertallet viser i denne sammenheng til at Stortinget har anmodet Regjeringen om at det blir forelagt forslag til ny lovgivning om fellespensjonskasser for flere foretak, og til det oppdrag Banklovkommisjonen har mottatt fra Finansdepartementet. Banklovkommisjonens flertall tar derfor som utgangspunkt for utredningen at det skal opprettholdes et rettslig skille mellom pensjonskasser som omfatter flere foretak og livsforsikringsselskaper, herunder livsforsikringsselskaper som etter sine vedtekter og konsesjon bare kan overta forsikringer for en begrenset kundekrets (såkalte captive-selskaper).

Et mindretall har forståelse for at en samling av foretak vil kunne se det som hensiktsmessig å samarbeide om å plassere sine pensjonsordninger hos én leverandør for gjennom dette søke å oppnå billigere løsninger, herunder å etablere et selskap som kan tjene som pensjonsleverandør. Disse medlemmene kan imidlertid ikke se at etablering av en pensjonskasse i den form som flertallet foreslår, representerer noen god løsning. De mener den selskapsrettslige reguleringen for den foreslåtte selskapsformen er for løs til å være egnet til å håndtere de interessemotsetninger som naturlig vil kunne oppstå i et slikt samarbeid mellom selvstendige og uavhengige foretak. Mindretallet mener at et samarbeid om et pensjonsforetak vil kunne skje mer hensiktsmessig med en selskapsform enten som gjensidig selskap eller aksjeselskap, uten at dette bryter med Stortingets forutsetninger. En mulighet er at pensjonsforetaket regnes som et forsikringsselskap, det vil si som et livcaptive. Mindretallet har imidlertid merket seg at minstekravet til startkapital i så fall må settes i samsvar med livdirektivets bestemmelser, hvilket kan fremstå som prohibitivt høyt. Mindretallet mener en fullgod løsning vil være at pensjonsforetaket regnes som pensjonskasse i øvrige sammenhenger, men underlegges selskapsretts-

lige regler som et forsikringselskap. Etter mindretallets vurdering innebærer flertallets forslag en betydelig forskjellsbehandling i forhold til livselskapene når det gjelder minstekrav til startkapital, som mindretallet ikke kan se har noen reell begrunnelse.

Departementet slutter seg til forslaget fra Banklovkommisjonen om at det bør legges til rette for fellespensjonskasser. En slik adgang vil komme i tillegg til den adgangen det nå er til å opprette livsforsikringselskaper som etter sine vedtekter og konsesjon bare kan overta forsikringer for en begrenset kundekrets. For det første har Stortinget eksplisitt bedt om at det foreslås en slik adgang. Videre mener departementet at det vil være en fordel at foretakene får utvidet alternativene med hensyn til å organisere sine tjenestepensjonsordninger.

2.1.3 Etablering av en fellespensjonskasse og forholdet mellom de enkelte foretak i fellespensjonskassen

Banklovkommisjonen har drøftet om det bør stilles som vilkår for å etablere en fellespensjonskasse at det foreligger et visst interessefellesskap mellom foretakene utover den tilknytning som ligger i selve inngåelsen av avtalen om pensjonssamarbeid. Banklovkommisjonen mener at inngåelse av en samarbeidsavtale i tilstrekkelig grad vil etablere og dokumentere tilstrekkelig felles interesse hos foretakene, og at det ikke er behov for særskilt etterprøving fra konsesjonsmyndighetenes side om den felles interesse i et pensjonssamarbeid også underbygges av andre forbindelser mellom foretakene. I lovutkastet § 7-2 tredje ledd foreslår Banklovkommisjonen i samsvar med dette at to eller flere uavhengige foretak kan inngå samarbeidsavtale om å ha sine pensjonsordninger i samme pensjonskasse, såkalt fellespensjonskasse. Banklovkommisjonen foreslår at "samarbeidsavtale" anvendes i lovteksten for å markere at det foreligger en form for fellesskap mellom foretakene i en fellespensjonskasse.

Banklovkommisjonen foreslår at reglene i foretakspensjonsloven §§ 12-2 til 12-4 og innskuddspensjonsloven §§ 10-2 til 10-4 skal gjelde tilsvarende for fellespensjonskasser. Dette for å hindre at det skjer overføringer av midler eller kostnader mellom de enkelte foretakene i en fellespensjonskasse. Reglene gjelder i utgangspunktet konsernforhold, og det er etter Banklovkommisjonens vurdering ikke noe som skulle tilsi at reglene ikke også vil fungere for en fellespensjonskasse. Det vises til lovutkastet § 7-13 første ledd første punktum.

Når det gjelder innholdet i samarbeidsavtalen, foreslår Banklovkommisjonen at denne må angi hvilke foretak som omfattes av avtalen.

Banklovkommisjonen mener at avtalen også bør inneholde en del ordensregler for samarbeidet. Dette

vil være grunnprinsipper som det vil være helt avgjørende å ha enighet om for at pensjonskassen skal fungere. Det foreslås at avtalen skal angi grunnkapitalen i fellespensjonskassen og hvor stor andel hvert foretak skal skyte inn i fellespensjonskassen, og i tilfelle regler om plikt til senere å skyte inn kapital. Det foreslås videre at avtalen skal angi fellespensjonskassens øverste organ med stemmerettsregler og hvilke pensjonsprodukter som fellespensjonskassen skal tilby. Banklovkommisjonen foreslår at fellespensjonskassen kan tilby gruppelivsforsikring, men at dette må bestemmes i forbindelse med konsesjonen etter en nærmere vurdering av mulighetene for risikoutjevning.

Det foreslås at samarbeidsavtalen også inneholder regler om oppsigelsesfristen for foretak som vil tre ut av samarbeidsavtalen, regler om adgangen til å utelukke et foretak fra fellespensjonskassen, samt regler om oppgjøret i samsvar med lovutkastet § 7-13 fjerde ledd når et foretak går ut av fellespensjonskassen. Banklovkommisjonen foreslår at oppsigelse i alle tilfelle skal kunne skje med virkning fra årsskiftet og med minst tre måneders varsel. Banklovkommisjonen foreslår at samarbeidsavtalen også angir vedtektene for fellespensjonskassen, herunder bestemmelser om avvikling.

Banklovkommisjonen foreslår at de alminnelige regler om etablering av pensjonskasser i forsikringsloven kapittel 7 også kommer til anvendelse på fellespensjonskasser. Dette innebærer blant annet at en fellespensjonskasse ikke kan drive virksomhet uten tillatelse fra Kongen. Det vises til forsikringsloven § 7-3 første ledd. De øvrige bestemmelsene vedrørende konsesjon i loven § 7-3 vil også komme til anvendelse på fellespensjonskasser. Forholdet mellom fellespensjonskassen og foretakene som har opprettet fellespensjonskassen, reguleres i forsikringsavtale og forsikringsvilkår og er ikke undergitt krav om forhåndsgodkjenning. Etter Banklovkommisjonens vurdering bør heller ikke samarbeidsavtalen mellom foretakene i fellespensjonskassen konsesjonsbehandles.

Banklovkommisjonen foreslår en endring i forsikringsloven § 7-4 bokstav b slik at vedtektene for pensjonskasser og fellespensjonskasser også skal angi hvilke pensjonsprodukter fellespensjonskassen skal tilby.

Etter Banklovkommisjonens vurdering bør vedtektene i en fellespensjonskasse - i tillegg til de forhold som angis i vanlige pensjonskassers vedtekter - også angi hvilke foretak som omfattes av avtalen, kapitalforhold og regler vedrørende pensjonskassens øverste organ, herunder stemmereglene. Disse institusjonsrettslige forholdene vil dermed bli gjenstand for konsesjonsbehandling. Dersom det er variasjoner av en viss grad med hensyn til hvilke typer foretak som

skal være med i fellespensjonskassen eller hvilke produkter fellespensjonskassen har til hensikt å tilby, kan konsesjonsmyndighetene kreve søknad om konsesjon for livcaptive, eventuelt livkonsesjon. Også senere endringer i vedtektene skal godkjennes og kan medføre at konsesjonsmyndighetene setter vilkår for tillatelsen, eller eventuelt krever søknad om ny konsesjon.

Banklovkommisjonen har drøftet om minstekravet til grunnkapital bør være høyere enn minstekravet i en pensjonskasse som bare omfatter ett foretak. Banklovkommisjonens flertall legger til grunn at selv om minstekravet til grunnkapital er 10 ganger folketrygdens grunnbeløp, forutsetter loven uttrykkelig at det i pensjonskassens egne vedtekter eller i konsesjonsvilkårene kan fastsettes et høyere minstekrav. Konsesjonsmyndighetene er gitt kompetanse og har plikt til i hvert enkelt tilfelle å vurdere om det av soliditets- eller forsvarlighetsgrunner skal settes høyere minstekrav for den enkelte pensjonskasse. Fastsettelse av hva som skal være et forsvarlig minstekrav til kapital for en pensjonskasse, vil bero på omfanget og arten av den virksomhet pensjonskassen har til hensikt å drive, herunder omfanget av pensjonsrettigheter som skal sikres i pensjonskassen, antall pensjonsordninger, og eventuelle tilleggsprodukter pensjonskassen tenker å tilby. Den samme vurdering vil måtte gjøres ved søknad om konsesjon for en fellespensjonskasse. Konsesjonsmyndighetene kan sette et høyere minstekrav til kapital i fellespensjonskassen, og vil også ha mulighet til å kreve en gradvis oppbygging av kapitalen etter hvert som virksomheten eventuelt øker i omfang. Banklovkommisjonens flertall kan ikke se at det nødvendigvis foreligger behov for et høyere minstekrav til grunnkapital i en fellespensjonskasse enn i en vanlig pensjonskasse. En fellespensjonskasse som eksempelvis bare omfatter to mindre foretak med få ansatte, vil som regel ikke ha behov for høyere grunnkapital enn en pensjonskasse for ett større foretak. Det vil derfor etter flertallets vurdering være vanskelig å lage en bestemmelse for minstekrav til grunnkapital som skal passe for alle typer av fellespensjonskasser. Dersom det for fellespensjonskasser generelt fastsettes et vesentlig høyere minstekrav til grunnkapital enn etter forsikringsloven § 7-5, vil det etter flertallets syn kunne utgjøre en etableringshindring i tilfeller der fellespensjonskassens virksomhet ikke atskiller seg vesentlig fra det som har vært vanlig for pensjonskasser flest.

Et mindretall mener det er to viktige sider som gjør at flertallets forslag om grunnkapital vanskelig kan aksepteres. Den ene er at det dreier seg om en ubegrunnet forskjell i konkurransevilkår mellom pensjonskasser og livselskaper. Den andre er at flertallets forslag til startkapital uansett må anses for lavt, med mindre det legges betydelige restriksjoner

på omfanget av virksomheten. Disse medlemmene mener derfor at minstekravet til egenkapital for en fellespensjonskasse må settes betydelig høyere, og foreslår et minstekrav tilsvarende 100 G for pensjonsforetak som også skal dekke biometrisk risiko. For pensjonskasser som skal operere som rene innskuddspensjonskasser, som bare tilbyr innskuddspensjonsordninger uten forsikringselement, vil imidlertid flertallets forslag kunne aksepteres.

Departementet er enig i at det ikke bør stilles krav om at det må være et visst interessefellesskap mellom foretakene utover den tilknytning som ligger i selve inngåelsen av avtalen om pensjonssamarbeid. Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens vurdering av at avtalen i seg selv vil etablere og dokumentere tilstrekkelig felles interesse. Departementet mener at uttrykket "avtale" er mer hensiktsmessig å benytte i lovteksten enn uttrykket "samarbeidsavtale".

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens vurderinger av hva avtalen skal inneholde. For å begrense dobbeltføringen foreslår departementet at det ikke stilles krav om at vedtektene skal tas inn i avtalen, slik Banklovkommisjonen foreslår. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-2 tredje ledd.

Med hensyn til merknader fra Silver Pensjonsforsikring AS vedrørende hva som skal inngå i avtalen mellom foretakene i en fellespensjonskasse, antar departementet at det vil være hensiktsmessig at det fremkommer av avtalen mellom foretakene i en fellespensjonskasse om foretakene skal anvende den samme premietariffen eller ulike premietariffer. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-2 bokstav g.

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens forslag om at vedtektene, både for pensjonskasser og fellespensjonskasser, skal angi hvilke former for kollektive pensjonsordninger pensjonskassen skal overta. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-4 første ledd bokstav b.

Departementet slutter seg videre til at vedtektene for fellespensjonskasser skal inneholde opplysninger om hvilke foretak som deltar i pensjonskassen, grunnkapitalen og regler om sammensetning og valg av et representantskap dersom styret ikke skal være øverste organ. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-4 annet ledd.

Lovforslaget åpner for at foretak kan opprette en felles pensjonskasse, men ikke for at foretakene kan ha felles pensjonsordning. Hvert av foretakene i en fellespensjonskasse vil således ha en egen pensjonsordning som er økonomisk atskilt fra de andre foretakenes pensjonsordninger. De foreslåtte lovreglene er ikke til hinder for at foretakene i en fellespensjonskasse kan ha identiske pensjonsplaner og identiske

medlemskapsregler mv. Foretakene kan også ha lik premietariff og inngå i samme risikofellesskap.

Departementet foreslår at det i forsikringsloven kapittel 10A om fellesordning for premieberegning for pensjonsordninger med ytelsesbasert tjenestepensjon tas inn en bestemmelse om at foretakspensjonsordninger i samme fellespensjonskasse kan utgjøre en fellesordning for premieberegning. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 10A-1 tredje ledd.

Ettersom uavhengige foretak ikke har adgang til å ha felles pensjonsordning, ser ikke departementet grunn til å gi reglene i foretakspensjonsloven §§ 12-2 til 12-4 og innskuddspensjonsloven §§ 10-2 til 10-4 om fordeling av kostnader og midler i én pensjonsordning mellom foretak i samme konsern "tilsvarende" anvendelse for fellespensjonskasser. Dette er ikke til hinder for at et konsern kan inngå i en fellespensjonskasse med sin felles pensjonsordning for foretakene i konsernet. I den grad flere foretak i samme konsern har felles pensjonsordning, vil de nevnte reglene i foretakspensjonsloven §§ 12-2 til 12-4 og innskuddspensjonsloven §§ 10-2 til 10-4 komme til anvendelse for denne ordningen uansett hvem som leverer pensjonsordningen.

Departementet slutter seg til Banklovkommissjonens flertalls vurdering av at det ikke nødvendigvis foreligger behov for et høyere minstekrav til grunnkapital i en fellespensjonskasse enn i en vanlig pensjonskasse. Etter departementets vurdering vil det være vanskelig å fastsette et minstekrav som skal passe for alle typer av fellespensjonskasser. Konesjonsmyndighetene er gitt kompetanse og har plikt til i hvert enkelt tilfelle å vurdere om det av soliditets- eller forsvarlighetsgrunner skal settes et høyere minstekrav for den enkelte pensjonskasse. De konkrete krav som vil bli stilt, vil etter hvert eventuelt kunne utledes av tidligere konsesjonspraksis.

Spørsmålet om den enkelte fellespensjonskasse kan tilby tilleggsdekninger i form av for eksempel gruppeliv vil, etter departementets syn, være et spørsmål som må vurderes i forbindelse med konsesjonsbehandlingen. Finansnæringens Hovedorganisasjon tar opp spørsmål vedrørende plikten til å tilby fortsettelsesforsikring. Finansdepartementet viser til vurderingene i forhold til pensjonskasser foretatt i Ot.prp. nr. 68 (2004-2005) punkt 4.3.4. Der uttalte departementet:

"Når det gjelder spørsmålet om adgangen til å tilby ulike typer tilleggsdekninger, slutter departementet seg til Kredittilsynets høringsuttalelse som er sistert ovenfor i avsnitt 4.3.3. I forhold til fortsettelsesforsikringer forstår departementet Kredittilsynets merknad dit hen at en adgang for pensjonskassene til å tilby slike dekninger vil innebære en endring i forhold til gjeldende rett. Departementet vil i den forbindelse vise til at spørsmålet om den enkelte pensjons-

kasse skal kunne tilby slike dekninger vil være et spørsmål som må vurderes i forbindelse med konsesjonsbehandlingen. Det samme gjelder i forhold til dekningen gruppelivsforsikringer, jf. Kredittilsynets merknader vedrørende denne dekningen.

Departementet deler for øvrig Finansnæringens Hovedorganisasjons syn på lovutkastets forhold til forsikringsavtaleloven § 19-7, og legger til grunn at pensjonskasser, på samme måte som livsforsikringselskaper, vil ha plikt til å tilby fortsettelsesforsikringer for personer som avslutter gruppelivsforsikring i den grad de har konsesjon til å utøve slik virksomhet."

Finanskomiteen sluttet seg til dette i Innst. O. nr. 92 (2004-2005). Etter departementets vurdering vil tilsvarende gjelde for fellespensjonskasser.

Det har under forberedelsen av lovforslaget blitt reist spørsmål ved om kommuner vil få adgang til å ha sin pensjonsordning i fellespensjonskasse opprettet av foretak utenfor kommunal sektor. I forhold til de regler som gjelder for interkommunale pensjonskasser (forsikringsloven § 7-2 annet ledd) har det også oppstått spørsmål om foretak kan ha pensjonsordning i interkommunale pensjonskasser. Departementet foreslår at det gis hjemmel for å fastsette forskrift vedrørende kommuners adgang til å ha pensjonsordning i fellespensjonskasse og foretaks adgang til å ha pensjonsordning i en interkommunal pensjonskasse. Det vises til forslag til endring i forsikringsloven § 7-2 fjerde ledd.

2.1.4 Organisering av virksomheten

Etter Banklovkommissjonens vurdering vil prinsippet om at pensjonskassens virksomhet og økonomiske forhold skal holdes rettslig atskilt fra virksomheten til arbeidsgiver i forsikringsloven § 7-7 også dekke behovet i en fellespensjonskasse.

Banklovkommissjonen har vurdert om det er behov for regler om en utvidelse av styret eller behov for et overordnet organ som kan bidra til ivaretagelse av de enkelte foretaks interesser. Banklovkommissjonen mener at de gjeldende reglene i forsikringsloven vedrørende ovennevnte ikke i alle tilfeller vil være tilstrekkelige for å løse konflikter og ivareta interessene til mange forskjellige foretak i en fellespensjonskasse. Banklovkommissjonen foreslår at det åpnes for at fellespensjonskasser kan ha et representantskap som pensjonskassens øverste organ. Banklovkommissjonen foreslår at vedtektene i så fall skal inneholde regler om sammensetning og valg av representantskap. Bakgrunnen for at det ikke foreslås et absolutt krav om representantskap er at det i fellespensjonskasser som for eksempel bare består av to mindre foretak, ikke nødvendigvis vil være hensiktsmessig at pensjonskassen oppretter representantskap. Kommisjonen foreslår videre at representantskapet skal velge styre og revisor, og at vedtektene skal angi hvilke saker som skal behandles i representantskapet.

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens vurdering av at de gjeldende reglene om organisering av pensjonskasser også dekker behovet for fellespensjonskasser. Departementet slutter seg videre til at det kan være hensiktsmessig for noen fellespensjonskasser å ha et representantskap. Departementet er enig i at sammensetning og valg av representantskap må fremkomme av vedtektene. Det samme gjelder hvilke saker representantskapet skal behandle. Departementet slutter seg også til at et eventuelt representantskap skal velge styre og revisor. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-4 annet ledd bokstav c.

Departementet legger til grunn at den enkelte pensjonskasse forholder seg til reglene i personopplysningsloven med forskrift.

2.1.5 Endringer i pensjonssamarbeidet

Banklovkommisjonen foreslår at foretakene i en fellespensjonskasse ved enstemmighet kan beslutte å gi et bestemt foretak adgang til å slutte seg til samarbeidsavtalen og i den forbindelse foreta de nødvendige vedtektsendringer, jf. lovutkastet § 7-13 første ledd annet punktum.

Banklovkommisjonen mener det er behov for å regulere endringer i pensjonssamarbeidet som følge av oppsigelse/uttreten, utelukkelse og oppløsning. Dette bør etter Banklovkommisjonens oppfatning reguleres av samarbeidsavtalen. Foretakspensjonsloven kapittel 15 og innskuddspensjonsloven kapittel 13 inneholder en del bestemmelser om hva som skal skje med en pensjonsordning når foretaket opphører eller ikke ønsker å videreføre pensjonsordningen. Blant annet reguleres fordeling av pensjonsordningens midler ved opphør. Disse reglene vil etter Banklovkommisjonen vurdering gi støtte for hva som bør inntas i samarbeidsavtalen om slike situasjoner.

Banklovkommisjonen foreslår at et foretak skal ha rett til å tre ut av fellespensjonskassen i samsvar med bestemmelsene i samarbeidsavtalen. Det vises til lovutkastet § 7-13 annet ledd første punktum. Banklovkommisjonen foreslår videre at et foretak ikke kan flytte eller avvikle sin pensjonsordning uten å tre ut av fellespensjonskassen. Det vises til lovutkastet § 7-13 annet ledd annet punktum.

Dersom et foretak eller dets virksomhet blir kjøpt opp av, eller sammenslått med, et foretak som ikke har sin pensjonsordning i pensjonskassen, foreslår Banklovkommisjonen at det nye foretaket automatisk trer ut av avtalen med mindre de øvrige foretakene samtykker i at foretaket fortsatt omfattes av avtalen. Denne løsningen medfører at det ikke er element av tvang i samarbeidet. Det vises til lovutkastet § 7-13 annet ledd tredje punktum.

Banklovkommisjonen foreslår at dersom et foretak vesentlig misligholder sine forpliktelser i pen-

sjonskassen, kan de øvrige foretakene beslutte å utelukke foretaket fra pensjonskassen, og herunder fastsette opphørstidspunkt. Det vises til lovutkastet § 7-13 tredje ledd.

Medlemmenes rettigheter til opptjente midler bortfaller ikke selv om pensjonsordningen flyttes eller avvikles. I forbindelse med uttreten skal medlemmenes opptjente rettigheter sikres i en annen pensjonsinnretning, enten ved at pensjonsordningen flyttes til en annen pensjonsinnretning eller dersom virksomheten i foretaket skal avvikles slik at pensjonsordningen skal opphøre, ved at det utstedes fripoliser/pensjonskapitalbevis etter reglene i foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven. Når et foretak ikke lenger skal ha sin pensjonsordning i fellespensjonskassen, bør derfor den del av pensjonskassens midler som knyttet seg til foretakets gruppe av medlemmer på opphørstidspunktet, tilordnes foretaket. Det vises til lovutkastet § 7-13 fjerde ledd.

Banklovkommisjonen foreslår at reglene om konsernforhold i foretakspensjonsloven § 12-7 og innskuddspensjonsloven § 10-5 fjerde ledd gis tilsvarende anvendelse ved uttreten av fellespensjonskasse.

Banklovkommisjonen foreslår at foretaket skal tilordnes en del av egenkapitalen i pensjonskassen på opphørstidspunktet, beregnet etter forholdet mellom premiereserven eller alderspensjonskapitalen for de øvrige grupper av medlemmer i pensjonskassen. Det vises til lovutkastet § 7-13 fjerde ledd. Den samme nøkkel til fordeling er anvendt i foretakspensjonsloven § 12-6 annet ledd bokstav b om tilordning av egenkapital til et utskilt foretak. Banklovkommisjonen ser det som en fordel at samme fordelingsnøkkel anvendes i begge tilfeller.

Banklovkommisjonen foreslår at samarbeidsavtalen bør angi hvilket tidspunkt oppsigelsen får virkning fra, og oppsigelsesfristen for foretak som vil tre ut av samarbeidsavtalen. Banklovkommisjonen antar at det vil være mest praktisk å kunne avtale et skjæringstidspunkt knyttet opp til regnskapsavslutningen og årsskiftet fordi foretaket skal ha med en andel av kapitalen, og beregningen av renter og overskudd på kapitalen vil være enklest i forbindelse med regnskapsavslutningen. Som en ytre grense for avtalefrihet på dette punkt foreslås det at oppsigelse skal kunne skje ved årsskiftet og med minst tre måneders varsel. Bestemmelsen innebærer at foretak ikke kan bindes til pensjonskassen lenger enn til årsskiftet. Banklovkommisjonen understreker at bestemmelsen ikke innebærer en begrensning i avtalefriheten til å avtale andre oppsigelsestidspunkter så lenge disse ikke strekker seg utover et årsskifte, og eventuelt en kortere oppsigelsesfrist enn tre måneder. Forslaget fastsetter således maksimalrammer for avtalemessig be-

grensning av opphør som følge av flytting. Det vises til lovutkastet § 7-2 tredje ledd bokstav e.

Banklovkommisjonen mener det neppe er nødvendig å ta hensyn til og la bestemmelsen omfatte eiermessige endringer i foretak som inngår i eierstrukturen til de foretak som omfattes av fellespensjonskassen. Ved sammenslåing av flere foretak som omfattes av en fellespensjonskasse, eller av virksomhet i foretakene, foreslår Banklovkommisjonen at samarbeidsavtalens bestemmelser om stemmerett og kapitalforhold skal tilpasses de endrede forhold. Tilsvarende gjelder ved deling av foretak som omfattes av pensjonsordningen. Det vises til lovutkastet § 7-13 femte ledd.

Banklovkommisjonen foreslår at vedtektene til fellespensjonskassen skal angi regler om vedtak vedrørende avvikling av pensjonskassen, jf. forsikringsloven § 7-4 bokstav f. Dette skal også angis i samarbeidsavtalen, jf. lovutkastet § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens forslag om at foretakene i en fellespensjonskasse enstemmig kan beslutte å gi et bestemt foretak adgang til å slutte seg til samarbeidsavtalen. I den forbindelse må det foretas nødvendige vedtektsendringer. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-13 første ledd.

Departementet er enig i Banklovkommisjonens vurdering av at det er behov for regler om endringer i pensjonssamarbeidet som følge av oppsigelse/uttredden, utelukkelse og oppløsning, og at dette bør reguleres i avtalen mellom deltakerne i fellespensjonskassen.

Departementet slutter seg til at et foretak skal ha rett til å tre ut av fellespensjonskassen i samsvar med bestemmelsene i avtalen. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-13 annet ledd.

Departementet finner ikke tilstrekkelig grunn til å lovfeste hvilke regler avtalen skal inneholde om oppkjøp og sammenslåing av foretak i en fellespensjonskasse. Etter departementets vurdering bør det, fra lovgivers side, være tilstrekkelig å stille krav om at avtalen skal regulere dette slik at det blir opp til foretakene i fellespensjonskassen hvordan de ønsker å regulere dette.

Ved vesentlig mislighold av et foretaks forpliktelser er det foreslått at de øvrige foretakene kan beslutte å utelukke foretaket fra pensjonskassen og fastsette opphørstidspunktet. Departementet slutter seg til dette forslaget. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-13 tredje ledd.

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens forslag vedrørende fordelingen av fellespensjonskassens midler med noen mindre endringer. I henhold til departementets forslag tilordnes foretakene sin relative andel av egenkapitalen ved tidspunkt

for uttredden beregnet etter forholdet mellom premiereserven eller alderspensjonskapitalen for foretakets medlemmer og premiereserven eller alderspensjonskapitalen for alle medlemmer i fellespensjonskassen. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-13 fjerde ledd.

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens forslag om at avtalens bestemmelser om stemmerett og kapitalforhold må tilpasses de endrede forhold ved sammenslåing av flere foretak som omfattes av en fellespensjonskasse, eller av virksomhet i foretakene. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-13 siste ledd.

Høringsinstansene påpeker at forhold knyttet til konkurs ikke er særlig grundig håndtert i Banklovkommisjonens utredning. Både foretakene i en fellespensjonskasse og fellespensjonskassen selv kan gå konkurs. Departementet viser til at det, med hjemmel i forsikringsloven § 7-2, kan gis nærmere regler om dette dersom det skulle vise seg å være behov for det.

Etter forsikringsloven § 11-5 skal en kontrakt om pensjonsordning kunne sies opp med en frist på to måneder. I forbindelse med en oppsigelse av en avtale om fellespensjonskasse vil det blant annet være behov for å endre vedtektene mv. i fellespensjonskassen. Etter Banklovkommisjonens forslag om oppsigelsesfrister for fellespensjonskasse, skal oppsigelse kunne skje minst ved hvert årsskifte, og minste varslingsperiode kan ikke settes lenger enn tre måneder. Departementet slutter seg til at det skal være adgang til å avtale at en kontrakt om fellespensjonskasse bare skal kunne sies opp med virkning fra det førstkomende årsskiftet. Departementet slutter seg også til at foretakene i en fellespensjonskasse skal kunne ha muligheten til å avtale en oppsigelsestid på tre måneder. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Departementet har i proposisjonens lovutkast foretatt mindre språklige endringer i forhold til Banklovkommisjonens lovutkast.

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens vurdering av at avtalens bestemmelser om stemmerett og kapitalforhold må tilpasses ved sammenslåing av flere foretak som omfattes av en fellespensjonskasse eller ved sammenslåing av virksomhet i foretakene. Tilsvarende gjelder ved deling av foretak som omfattes av pensjonskassen. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-13 femte ledd.

2.1.6 Tilsyn

Kredittilsynet fører tilsyn med pensjonskasser i henhold til lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel mv. (kredittilsynsloven) § 1. Dette vil også gjelde for fellespensjonskasser. I mandatet vedrørende fellespensjonskasser ba departementet Bank-

lovkommisjonen vurdere om fellespensjonskasser også burde underlegges tilsyn fra Stiftelsestilsynet.

Banklovkommisjonen har vurdert om fellespensjonskasser også bør underlegges kontroll av Lotteri- og stiftelsestilsynet etter stiftelsesloven § 7. I henhold til stiftelsesloven § 6 bokstav b) gjelder ikke stiftelsesloven for pensjonskasser og pensjonsfond som er underlagt Kredittilsynets tilsyn.

Etter Banklovkommisjonens vurdering er det ikke noe ved fellespensjonskasser som skiller disse fra andre pensjonskasser i denne sammenheng. Det forhold at en fellespensjonskasse tilbyr pensjonsordninger til flere uavhengige foretak, gjør ikke at behovet for tilsyn øker i forhold til andre pensjonskasser med tilsvarende størrelse. Banklovkommisjonen er derfor av den oppfatning at det ikke er behov for at fellespensjonskasser underlegges Lotteri- og stiftelsestilsynets kontroll i tillegg til tilsyn fra Kredittilsynet.

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens vurdering.

2.1.7 *Interkommunale pensjonskasser*

Banklovkommisjonen foreslår et nytt annet punktum i annet ledd i forsikringsloven § 7-2 om interkommunale pensjonskasser. Hensikten er å markere gjennom henvisning til loven § 10-2 annet og tredje ledd at kommunene i den interkommunale pensjonskassen kan inngå i samme fellespensjonsordning for premieberegning etter loven § 10-6, samt at bestemmelsene om konsernpensjonsordning i foretakspensjonsloven §§ 12-3 til 12-7 får tilsvarende anvendelse så langt de passer.

Banklovkommisjonen foreslår at bestemmelsene om vedtekter for fellespensjonskasser skal få tilsvarende anvendelse på interkommunale pensjonskasser så langt de passer. Det åpner for at interkommunale pensjonskasser kan ha et representantskap som øverste organ, jf. lovutkastet § 7-4 annet ledd bokstav c.

Departementet slutter seg til Banklovkommisjonens vurdering av at også kommunene i en interkommunal pensjonskasse kan inngå i samme fellespensjonsordning for beregning etter forsikringsloven § 10-6, samt at foretakspensjonsloven §§ 12-3 til 12-7 får tilsvarende anvendelse. Det vises til forslaget til endring i forsikringsloven § 7-2 annet ledd.

De spørsmål som er reist i høringen med hensyn til å la flere av de foreslåtte bestemmelsene om fellespensjonskasser gjelde for interkommunale pensjonskasser, er ikke nærmere utredet. Etter departementets vurdering bør dette utredes noe mer før det eventuelt fremmes lovforslag.

2.2 **Komiteens merknader**

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til lov om endringer i forsikringsloven (fellespen-

sjonskasser), med unntak av forslaget til forsikringsloven § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Komiteen viser til at det er Stortinget som har bedt Regjeringen om å fremme lovforslag om felles pensjonskasse for flere private virksomheter etter mønster av en interkommunal pensjonskasse.

Komiteen vil vise til at adgangen til å etablere fellespensjonskasser vil legge til rette for stordriftsfordeler og kostnadsbesparelser for de foretakene som samarbeider om dette. Videre vil en slik adgang kunne bidra til å styrke konkurransen i markedet for pensjonsforsikring.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, slutter seg til Regjeringens forslag til forsikringsloven § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til de foreslåtte flytteregler i lovforslaget og mener at dette under visse omstendigheter kan gi begrensninger i foretakenes muligheter til å flytte pensjonsordningen til andre institusjoner. Disse medlemmer mener dette vil gi mindre konkurranse i markedet, noe som igjen kan medføre høyere priser for bedriftene og vil derfor gå imot forslaget til § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Disse medlemmer fremmer i stedet følgende forslag:

"I forsikringsloven gjøres følgende endring:

§ 7-2 tredje ledd bokstav f skal lyde:

oppsigelsesfristen for foretak som vil tre ut av avtalen og regler om adgangen til å utelukke et foretak fra fellespensjonskassen, samt om oppgjøret i samsvar med § 7-13 fjerde ledd når et foretak går ut av fellespensjonskassen. Oppsigelse skal uansett følge bestemmelsene i kapittel 11."

3. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

3.1 **Sammendrag**

Forslaget til lovendringer i forsikringsloven kapittel 7 innebærer at det gis en adgang til etablering av fellespensjonskasser. Ved gjennomføring av lovforslaget vil flere uavhengige foretak kunne gå sammen om å etablere en fellespensjonskasse som kan administrere og forvalte tjenestepensjonsordningene for de ulike foretakene som inngår i samarbeidet. Etablering av og deltakelse i fellespensjonskasser vil utgjøre et alternativ til tradisjonelle livsforsikringsselskaper for foretak. Det vil også utgjøre et alternativ til vanlige pensjonskasser, særlig for mindre

foretak, som vil kunne ha særlig stor nytte av å kunne dele de størrelsesuavhengige kostnadene ved å opprette og drive en pensjonskasse.

Fellespensjonskassene kan dessuten fungere som et viktig konkurransemessig korrektiv i markedet. Det konkurransemessige korrektivet vil svekkes dersom det blir vanskelig å tre inn eller ut av kassen. Blir tersklene for høye, kan adgangen til opprettelse av fellespensjonskasse føre til en varig oppdeling av pensjonsmarkedet, uten varige konkurransemessige virkninger. For å sørge for at fellespensjonskasser kan utgjøre et mer varig konkurransekorrktiv, har departementet lagt vekt på at det skal være en reell mulighet til å tre ut og slutte seg til fellespensjonskasser.

Om adgangen til å til å opprette fellespensjonskasser vil bli benyttet og i hvilket omfang, er avhengig av konkurransen fra øvrige pensjonsinnretninger til enhver tid og hvilke foretak som finner felles interesse i å gå sammen for å etablere fellespensjonskasse.

Det er en fordel at regelverket bygger på det eksisterende regelverket for pensjonskasser. Etter departementets vurdering medfører ikke lovforslaget behov for utfyllende regler i form av forskrifter eller lignende utover forskriften som nevnt i punkt 2.1.3 ovenfor. Det påregnes derfor ikke at myndighetene vil bli pålagt omfattende merarbeid i den sammenheng. Ny lovgivning og endring i eksisterende lovgivning vil imidlertid alltid kunne reise tolknings spørsmål og spørsmål i forhold til den konkrete gjennomføringen av bestemmelsene. Merarbeidet i forbindelse med de foreslåtte endringene anses imidlertid i denne sammenheng å være meget begrenset.

Finansdepartementet kan ikke se at lovforslaget skal medføre økte utgifter for konsesjons- og tilsynsmyndighetene.

3.2 Komiteens merknader

Komiteen tar Regjeringens redegjørelse for de økonomiske og administrative konsekvensene til etterretning.

4. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre:

I forsikringsloven gjøres følgende endring:

§ 7-2 tredje ledd bokstav f skal lyde:

oppsigelsesfristen for foretak som vil tre ut av avtalen og regler om adgangen til å utelukke et foretak fra fellespensjonskassen, samt om oppgjøret i samsvar med § 7-13 fjerde ledd når et foretak går ut av fellespensjonskassen. Oppsigelse skal uansett følge bestemmelsene i kapittel 11.

5. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i forsikringsloven
(fellespensjonskasser)

I

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7-1 første ledd første punktum skal lyde:

En pensjonskasse er en selveiende institusjon med virksomhet som er basert på én eller flere kollektive pensjonsordninger som er etablert av *foretak eller kommune* som *deltar i pensjonskassen*, med mindre noe annet følger av § 7-2.

§ 7-2 skal lyde:

§ 7-2. Pensjonskasser for flere foretak/arbeidsgivere

Foretak, kommuner og andre arbeidsgivere som har adgang til å opprette felles pensjonsordning etter foretakspensjonsloven kapittel 12, innskuddspensjonsloven kapittel 10 eller denne lovens § 10-2, kan ha slik felles pensjonsordning i en pensjonskasse (*konsernpensjonskasse*). Kravet om tilknytning i foretakspensjonsloven § 12-1 og innskuddspensjonsloven § 10-1 gjelder tilsvarende for opprettelse av *pensjonskasse* for felles pensjonsordning som ikke omfattes av disse lovene.

To eller flere kommuner kan avtale å ha sine pensjonsordninger i samme pensjonskasse (interkommunal pensjonskasse). *Bestemmelsene i § 10-2 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.*

To eller flere uavhengige foretak kan inngå avtale om å ha sine pensjonsordninger i samme pensjonskasse (fellespensjonskasse). Avtalen skal i samsvar med reglene i § 7-13 angi:

- a) *hvilke foretak som omfattes av avtalen,*
- b) *grunnkapitalen i fellespensjonskassen og hvor stor andel hvert foretak skal skyte inn i fellespensjonskassen, og regler om plikt til senere å skyte inn kapital,*
- c) *fellespensjonskassens øverste organ med stemmerettsregler,*
- d) *hvilke former for kollektive pensjonsordninger som fellespensjonskassen skal overta,*
- e) *nærmere bestemmelser om følgene av oppkjøp og sammenslåing av foretak som har pensjonsordning i fellespensjonskassen,*
- f) *oppsigelsesfristen for foretak som vil tre ut av avtalen, og regler om adgangen til å utelukke et*

foretak fra fellespensjonskassen, samt om oppgjøret i samsvar med § 7-13 fjerde ledd når et foretak går ut av fellespensjonskassen. Oppsigelse skal uansett kunne skje med tre måneders varsel med virkning fra det førstkommende årsskifte,

g) om det skal benyttes samme premietariff eller ulike premietariffer for de forskjellige pensjonsordningene i fellespensjonskassen.

Kongen kan gi nærmere regler om pensjonsordninger og pensjonskasser som omfattes av paragrafen her, herunder forskrift om kommuners adgang til å ha pensjonsordning i fellespensjonskasse og foretaks adgang til å ha pensjonsordning i interkommunal pensjonskasse.

§ 7-4 første ledd og nytt annet og tredje ledd skal lyde:

En pensjonskasse skal ha vedtekter som minst angir:

- a) pensjonskassens navn og forretningskontor,
- b) pensjonskassens virksomhet, herunder hvilke former for kollektive pensjonsordninger pensjonskassen skal overta,
- c) minstekrav til grunnkapital,
- d) regler om styre, daglig leder og andre organer,
- e) regler om valg av styremedlemmer, styreleder, andre organer og revisor,
- f) regler om vedtak vedrørende endring av vedtekter og sammenslutning, deling og avvikling av pensjonskassen,
- g) regler om utbytte av grunnkapitalen og andre kapitalinnskudd.

Vedtektene i en fellespensjonskasse skal i tillegg angi:

- a) hvilke foretak som deltar i pensjonskassen,
- b) grunnkapitalen i fellespensjonskassen og hvor stor andel hvert foretak skal skyte inn i fellespensjonskassen, og regler om plikt til senere å skyte inn kapital,
- c) dersom styret ikke skal være fellespensjonskassens øverste organ, regler om sammensetning og valg av et representantskap for fellespensjonskassen, herunder representanter for yrkesaktive medlemmer og pensjonister. Reglene skal inneholde stemmereglene for representantskapet. Valg av styre og revisor skal tilligge representantskapet. Vedtektene skal for øvrig angi hvilke saker som skal behandles i representantskapet.

Bestemmelsene i annet ledd gjelder tilsvarende for interkommunale pensjonskasser så langt de passer.

Nåværende annet og tredje ledd blir nye fjerde og femte ledd.

Ny § 7-13 skal lyde:

§ 7-13. Særlige regler for fellespensjonskasse

Foretakene kan ved enstemmighet beslutte å gi et bestemt foretak adgang til å slutte seg til avtalen.

Et foretak har rett til å tre ut av fellespensjonskassen i samsvar med bestemmelsene i avtalen, jf. § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Dersom et foretak vesentlig misligholder sine forpliktelser i fellespensjonskassen, kan de øvrige foretakene beslutte å utelukke foretaket fra fellespensjonskassen og fastsette opphørstidspunktet, jf. § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Når et foretak ikke lenger skal ha sin pensjonsordning i fellespensjonskassen, skal den del av fellespensjonskassens midler som knytter seg til dette foretaket på opphørstidspunktet, tilordnes foretaket. Foretaket skal også tilordnes en del av egenkapitalen i fellespensjonskassen på opphørstidspunktet, beregnet etter forholdet mellom premiereserven eller alderspensjonskapitalen for foretakets medlemmer og premiereserven eller alderspensjonskapitalen for alle medlemmer i fellespensjonskassen. For øvrig gjelder foretakspensjonsloven § 12-7 og innskuddspensjonsloven § 10-5 fjerde ledd tilsvarende.

Ved sammenslåing av flere foretak som omfattes av en fellespensjonskasse, eller av virksomhet i foretakene, skal avtalens bestemmelser om stemmerett og kapitalforhold tilpasses de endrede forhold. Tilsvarende gjelder ved deling av foretak som omfattes av fellespensjonskassen.

§ 10A-1 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Foretakspensjonsordninger i samme fellespensjonskasse kan utgjøre en fellesordning.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til ulik tid.

Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

Oslo, i finanskomiteen, den 24. mai 2007

Reidar Sandal

leder

Alf Jakobsen

ordfører

